

Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024

Op 25 mei bood staatsecretaris Paul Blokhuis van VWS de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid (LNG) 2020-2024 met de titel *Gezondheid breed op de agenda* aan de Tweede Kamer aan. In zijn aanbiedingsbrief schrijft Blokhuis: 'Ik vind het belangrijk dat de LNG gemeenten ondersteunt en verder helpt. Door middel van een zorgvuldig proces heb ik deze LNG samen met de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) en een afvaardiging van gemeenten, GGD'en en kennisinstituten opgesteld. Dit heeft een unieke samenwerking opgeleverd die ik ook vanuit het bestuurlijk overleg publieke gezondheid, zal voortzetten.' In feite is dit een nieuwe werkwijze, een trendbreuk, waarbij kennis (RIVM), beleid (ministerie) en uitvoering (gemeenten, GGD'en en cetera) samenwerken en die merkbaar zijn vruchten heeft afgeworpen. Alle betrokken partijen hebben gezamenlijk een visie op gezondheid geschreven, waarin aandacht is voor de brede determinanten van gezondheid en positieve gezondheid. Een citaat ter illustratie: 'De problemen die achter een verminderde gezondheid schuilgaan, gaan verder dan het gezondheidsdomein. Armoede, schulden, problemen rondom huisvesting, eenzaamheid, werkloosheid, een beperking, een lage opleiding of de kwaliteit en de inrichting van de leefomgeving hebben allemaal invloed op hoe gezond je bent en hoe gezond je je voelt.' Dit vraagt om een brede integrale aanpak van gezondheidsvraagstukken waarbij we gezondheid laten meewegen bij elke beleidsbeslissing in dit land: *Health in all Policies*'. Ter illustratie: 'Dit uitgangspunt daagt professionals uit om breder te kijken dan hun eigen expertisegebied. Juist door het inzetten van interventies buiten het gezondheidsdomein, kunnen we gezondheidswinst boeken. Interventies op het gebied van bijvoorbeeld schuldhulpverlening of arbeidsbemiddeling zijn soms een beter startpunt voor het verbeteren van de gezondheid dan een aanpak die zich alleen richt op een gezondere leefstijl.'

4 speerpunten

Vervolgens worden in de LNP vier speerpunten benoemd voor de komende vier jaar, vergezeld van ambities die verder uitgewerkt moeten worden op landelijk en lokaal niveau:

- het verminderen van gezondheidsachterstanden
- Het verbeteren van de gezondheid in de fysieke- en sociale leefomgeving
- het verlagen van de druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen
- het bijdragen aan het vitaal ouder worden

Aanbevelingen die rechtstreeks uit de VTV 2018 of eerder komen, cruciaal zijn in het werk van M&G-verpleegkundigen en volledig passen in het gedachtegoed van V&VN M&G. Verrassend? Enerzijds wel. Jarenlang werden aanbevelingen om breed in te steken op preventie en het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen genegeerd en werd er gekozen voor een eenzijdige leefstijlbenadering. Jarenlang is door allerlei deskundigen, onderzoekers, het RIVM, de RVS en V&VN M&G aangedrongen op deze omslag in het preventiebeleid.

De LNG is onderdeel van de *Beleidscyclus volksgezondheid of preventiecyclus*. Als eerste komt het RIVM met de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV). Daarin worden de preventie-inspanningen van de afgelopen vier jaar geëvalueerd. Er staat tevens een integraal overzicht in van de gezondheidstoestand van de bevolking. Op basis daarvan komt het RIVM met beleidsmatige aanbevelingen voor de komende vier jaar. Daarna komt de politiek met de LNG. De aanbevelingen van het RIVM spelen daarin een rol, maar onder andere ook de politieke en maatschappelijke overwegingen en bijvoorbeeld afspraken in het regeerakkoord. Het is dus lang niet altijd zo dat de aanbevelingen van de VTV worden overgenomen.

Een paar ambities in de LNG: In 2040 leven Nederlanders minstens vijf jaar langer in goede gezondheid, in 2040 zijn de gezondheidsachterstanden van mensen met een lage SES ten opzichte van mensen met een hoge SES met 30 procent afgenomen, in 2024 voelen relatief meer ouderen zich vitaal zodat zij (naar vermogen) kunnen blijven participeren in de samenleving. [↗](#)

Huub Sibbing

Zorgpad COVID 19 smaakt naar meer

Wijkverpleegkundigen Evelyn Naalden, Froukje van der Honing, Mirjam de Leede, Pauline Arts-de Witt, Sanne Damen en Thea Ploeg namen het initiatief om een eenduidig zorgpad te ontwikkelen voor de zorg rondom COVID19-cliënten. Zie daarvoor: www.wijkverpleging.org. Evelyn Naalden, verpleegkundig specialist in opleiding bij thuiszorgorganisatie TWB Thuiszorg met Aandacht: 'Inmiddels is de kick-off geweest en zijn er al 35 (wijk)verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten aan de slag met zorgpaden voor Parkinson, hartfalen, dementie, vallen, eenzaamheid en gedragsproblemen in de wijk. Het is leuk om te zien dat veel verpleegkundigen, vanuit de essentie van hun vak en met hun eigen expertise, de handschoen hebben opgepakt om bij te dragen aan deze ontwikkeling. De verschillen vallen weg en eenduidigheid, verbinding en professionaliteit komen ervoor terug. We zien verbindingen en samenwerking tussen organisaties en verschillende afdelingen ontstaan. Dat kan ook niet anders omdat de wijkverpleging multidisciplinair is en zorg omvat voor 0-100 jaar (of zelfs hoger)'. In de volgende editie van dit tijdschrift besteden we meer aandacht aan dit unieke project en de diverse zorgpaden. 📄

Bron: *nieuwsbrief V&VN M&G*

3 procent van huishoudens heeft geen internetaansluiting

Van de inwoners van Nederland van 12 jaar of ouder gaf 3 procent in 2019 aan thuis geen toegang tot internet te hebben. Dat zijn ongeveer 453.000 mensen. Vijf jaar eerder had nog 7 procent thuis geen internet. 75-plussers hebben het vaakst geen internettoegang thuis. 17.000 Nederlanders zonder internet thuis hebben kinderen in de leeftijd van 5 tot 13 jaar. Dat blijkt uit het CBS-onderzoek *ICT-gebruik van huishoudens en personen 2019* dat onder 5.600 mensen is gehouden. Onder de 75-plussers zijn het vaker vrouwen dan mannen die thuis geen toegang hebben tot internet. 📄

Bron: CBS

In memoriam Marja van Kuppevelt

Op 8 juli is ons interviewmaatje Marja van Kuppevelt overleden. Bescheidenheid kenmerkte haar persoonlijkheid. Dit in combinatie met haar passie, bevoegdheid, gedrevenheid en vooral het kunnen aansluiten bij ouders ook als zij afkomstig zijn uit een andere cultuur, maakte haar tot een

bijzonder waardevolle en inspirerende collega.

Na werkzaam te zijn geweest in de psychiatrie en als allround wijkverpleegkundige, maakte Marja in 1991 de keuze zich volledig te richten op de jeugdgezondheidszorg. In 2006 leidde dat tot de opleiding MANP, waardoor zij verpleegkundig specialist werd. Kort hierna werd Marja voorzitter van de vakgroep Jeugd van V&VN M&G. Daar heeft zij een belangrijke rol gespeeld in de verbreding en verdieping van het vakgebied van de jeugdverpleegkundige en in de verbinding met de jeugdartsen (AJN). Zij heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het tot stand komen van de documenten *Expertisegebied van de jeugdverpleegkundige* en *SAMEN VOOR DE JEUGD het goud van de jeugdgezondheidszorg glanzend houden*. Tevens heeft zij op het internationaal EUSUHM-congres presentaties gehouden over het expertisegebied van de jeugdverpleegkundige.

Toen de kans in 2018 voorbij kwam om als Public Health Nurse op Saba aan de slag te gaan, heeft zij deze kans gegrepen. Zij had de grote wens om nog meer van de wereld te willen zien, te reizen. Vol ambitie en met tomeloze energie is Marja aan de slag gegaan op Saba. Daar heeft zij de harten van vele moeders gewonnen, de kwaliteit verbeterd binnen de jeugdgezondheidszorg zoals de implementatie van het digitale kinddossier en het rijksvaccinatieprogramma, en zocht zij vanuit Saba samenwerking met collega's van de andere Caribische eilanden. Om haar eigen deskundigheid op niveau te houden bleef ze onze ICT-groep trouw en sloot ze aan om casuïstiek met ons te delen. We zullen haar gaan missen. Een collega vanuit Saba verwoordde: 'Marja was niet alleen een zeer kundige collega, maar vooral een warm persoon met een luisterend oor.' 📄

Kim Bischoff, Marianne van den Bosch, Ingrid Brokx, Nelleke Maas, Jolanda Rutten